

Szovátai Hírmondó

Önkormányzati tájékoztató XXII. évf. 228. szám 2023. április

Szovátai születésű képzőművésztől kapott nagyvonalú adományt a város

A jelenleg Budapesten és Kolozsváron kétlaki életet élő képzőművész egy nagyvonalú adomány keretében harminc darab akvarell képet ajándékozott Szovátának abban a reményben, hogy ezáltal egy örök emléket hagy maga után. A képeket a magyar konzulátuson készítette Kolozsváron a felesége emlékére, aki 2020-ban hunyt el. Hargitai táj, Sátoros cigányok, A farkas utcai református templom, Pipacsok, Pásztorfiú, Téli-táj, Kincses Kolozsvár, többek között ezek az alkotások kerültek a Város tulajdonába.

(a cikk teljes terjedelmében az 5-dik oldalon olvasható)

„Magyar költők és zeneszerzők találkozója” – A magyar költészet napját ünnepeltük az Intermezzo Kamarakórossal

Az esemény koncepcióját performansz-szerű előadásmód jellemezte. A megzenésített verseket először szavalva hallhattuk a kórus tagjaitól, majd a zenés változattal örvendeztették meg a közönséget. A repertoárban kiemelt szerepet kapott Petőfi Sándor, akinek idén 200 éves évfordulóját ünnepeljük, összesen három versét hallhattuk szavalva, valamint zenés változatban is. Dr. Makkai Gyöngyvér versét a saját megzenésítésével együtt hallgathattuk meg, de más szerzők versei is elhangzottak az általa megzenésített formában.

(a cikk teljes terjedelmében a 13-dik oldalon olvasható)

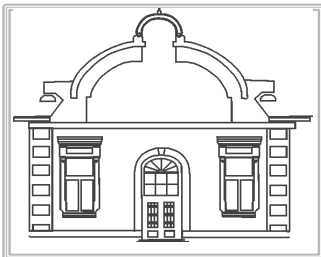
Tavaszi csodálatos

Neked is a tavasz a kedvenc évszakod? Nem csodálom, hiszen annyi szép dolgot ad, hogy nehéz betelni vele. Nem mintha a többi évszak kevésbé lenne értékes vagy szerethető, de a tavasz kicsit más, kicsit misztikus, kicsit kevésbé kézzel fogható. Érted, hogy mire gondolok, ugye?

Hiszen ilyenkor újul meg a természet, kezdenek virágzásba a növények és a fák, térnek vissza fészkeikbe a madarak, hogy aztán családalapításba kezdjenek. A nappalok fokozatosan hosszabbodnak, a hőmérséklet emelkedik és a vastag kabátok időszaka is lejár. Egyszóval minden sokkal, de sokkal jobb ilyenkor. Kedvünkre sétálhatunk a természetben, kirándulhatunk egy nagyot a barátainkkal, és szívhatjuk magunkba a D-vitamint, amelynek egyaránt gyógyító hatása van testre és lélekre. Hóvirág, jácint, aranyeső: ezek a virágok már mind megmutatták szirmaikat, tulipán, bazsarózsa, nárcisz, most ti jössztek.

„Gyerünk tavasz, rügyet fakassz nekünk,/ Te sosem fogsz kimenni a divatból.” – éneklé a magyarországi Fonogram-díjas Magna Cum Laude zenekar, és nem csak ők az egyedüliek, akiket megihletett a tavasz, hiszen számos költő, író és zeneszerző kedvenc témája az ébredező természet, a szerelem és a virágos rétek.

Demény Anett

A Polgármesteri Hivatal
elérhetőségei:

Cím: 545500 Szováta,

Főút, 155 szám

Tel: 0265 – 570218

Fax: 0265 – 570524

E-mail:

secretariat@primaria.szovata.ro

Önkormányzati határozatok

34/2023.03.30 sz. Határozat – Szováta Város pénzügyi kimutatásának jóváhagyásáról a 2022-es évre;

35/2023.03.30 sz. Határozat – Szováta Város polgármesterének a város gazdasági, szociális és környezetvédelmi helyzetéről szóló 2022-es éves jelentés jóváhagyásáról;

36/2023.03.30 sz. Határozat – a tanárok útiköltségeinek elszámolási jóváhagyásáról a "Domokos Kázmér" Technológiai Líceumban és az "S. Illyés Lajos" Gimnáziumon belül;

37/2023.03.30 sz. Határozat – a fiatalok számára ANL-alapokból finanszírozott bérelt lakásokhoz jutó pályázók illetve fiatalok számára épített lakásokhoz nem jutó pályázók listájának jóváhagyásáról;

38/2023.03.30 sz. Határozat – a fiatalok számára ANL-alapokból finanszírozott bérelt lakások odaitelési pontszámlistájának, valamint az

ANL-alapokból épített lakások elsőbbségi sorrendjének jóváhagyásáról;

39/2023.03.30 sz. Határozat – a fiatalok számára ANL-alapokból finanszírozott bérelt lakások elosztási listájának jóváhagyásáról;

40/2023.03.30 sz. Határozat – Szováta Város területén található 1.798 nm. ingatlan vásárlásának jóváhagyásáról;

41/2023.03.30 sz. Határozat – Szováta Város, Főút 56 sz. alatti ingatlan vásárlásának jóváhagyásáról;

42/2023.03.30 sz. Határozat – a XXVII. tavaszi futóverseny megszervezésének jóváhagyásáról;

43/2023.03.30 sz. Határozat – Désy Károly festőművész adománynak elfogadásáról, amely az adományozó tulajdonában lévő műalkotásokból áll;

44/2023.03.30 sz. Határozat – a Vultur Vasile egyéni vállalkozás által biztosított te-

metkezési szolgáltatások engedélyezése Szováta Város Helyi Tanácsa által;

45/2023.03.30 sz. Határozat – a Parajdi úton található ingatlan, Szováta város magánterületéhez való tartozás igazolásának jóváhagyásáról;

46/2023.03.30 sz. Határozat – Szováta Város közbizonyát képező, 54468 és 52119 telekkönyvi számmal bejegyzett ingatlan-területek szétválasztásáról szóló kataszteri dokumentáció jóváhagyásáról;

47/2023.03.30 sz. Határozat – 52128 telekkönyvi számmal bejegyzett ingatlan tulajdonos nevének javítása és az épület címének megváltoztatása;

48/2023.03.30 sz. Határozat – partnerségi megállapodás jóváhagyásáról;

49/2023.03.30 sz. Határozat – 50483, 51503 és 52943 telekkönyvi számmal bejegyzett ingatlanok, Szováta város magántulajdonából a város köztu-

lajdonába történő átadásáról;

50/2023.03.30 sz. Határozat – Szováta Város és a nyáradszeredai Bekecs Tánc egyesület között létrejött Partnerségi Megállapodás jóváhagyásáról;

51/2023.03.30 sz. Határozat – Szováta Város Önkormányzatának részvétele a Roncsautó-programban, amely a közlekedés üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentését célzó kezdeményezés, a nem környezetszennyező közúti közlekedési járművek energetikai szempontból történő népszerűsítésével;

52/2023.03.30 sz. Határozat – a 2023-as évre megállapított helyi adók és illetékekre vonatkozó 2022/202 számú tanácshatározat módosításának jóváhagyásáról;

53/2023.03.30 sz. Határozat – a 118/11.08.2022 számú határozat módosítása és kiegészítése;

Házasságkötések:

Szígánytő Levente (Sóvárad) – Nyisztor Csilla (Kopac 38/A szám);

Elhunytak:

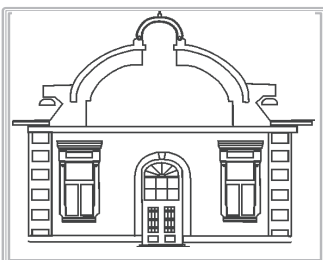
Móga András (sz. 1958) – Sómező utca 27. szám;

Györgyi Eugen (sz. 1928) – Hosszú utca 46. szám;

Nagy Andreiu (1939) – Fülemüle utca 23. szám;

Derzsi Francisc Ludovic (sz. 1927) – Tölgyfa utca 6. szám;

Lőrinczi Francisc (sz. 1931) – Sómező utca 33. szám.

Adresa Primăriei
Oraşului Sovata:
Sovata, Str. Principală
Nr. 155.
Tel: 0265 570 218
Fax: 0265 570 524
E-mail:
secretariat@primaria.szovata.ro

Hotărârile Consiliului Local

Administrație publică locală

Szovátaí Hírmondó, nr. 228 aprilie 2023 3

În atenția locuitorilor oraşului!

Executarea arderilor resturilor vegetale a gunoaielor, deşeurilor și miriștilor se face cu respectarea prevederilor legale, numai pe baza permisului de lucru cu foc, și după ce a fost anunțat în prealabil Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență al oraşului! Cei care provoacă astfel de incendii vor fi sancționați cu o sumă între 2500 și 5000 ron.

Având în vedere numărul mare de incendii produse în ultimii ani, în perioada de primăvară, vară și toamnă cauzate de focul deschis sub diferite forme:

- curățirea prin ardere a vegetației uscate și resturilor vegetale din curți, grădini, terenuri agricole și pășuni;
- focuri deschise nesupravegheate făcute pe timp de noapte sau vânt;
- jocul copiilor cu focul;
- aruncarea la întâmplare a chibriturilor și a țigărilor nestinse;

Rugăm cetățenii oraşului SOVATA să ia măsuri de prevenire și înlăturare a acestor cauze care ar putea provoca incendii atât în gospodăriile proprii cât și în vecini, precum și a pășunilor și a pădurilor! Vă mulțumim pentru colaborare!

Hotărâre nr. 34/30.03.2023 – cu privire la aprobarea situației financiare anuale al UAT Oraş Sovata întocmită pe anul 2022;

Hotărâre nr. 35/30.03.2023 – cu privire la aprobarea Raportului anual al Primarului Oraşului Sovata privind starea economică, socială și de mediu al oraşului Sovata pe anul 2022;

Hotărâre nr. 36/30.03.2023 – privind aprobarea decontării cheltuielilor de deplasare a cadrelor didactice din cadrul Liceului Tehnologic „Domokos Kázmér” și Școala Gimnazială „S. Illyés Lajos” Sovata;

Hotărâre nr. 37/30.03.2023 – cu privire la aprobarea Listei solicitanților care au acces la locuințele pentru tineri și a Listei solicitanților care nu au acces la locuințele pentru tineri;

Hotărâre nr. 38/30.03.2023 – cu privire la aprobarea Listei cu punctaje pentru acordarea de locuințe cu chirie pentru tineri, finanțate din fonduri ANL precum și a Listei cu ordinea de prioritate pentru locuințele construite din fonduri ANL;

Hotărâre nr. 39/30.03.2023 – cu privire la aprobarea Listei de repartizare a locuințelor construite din fonduri ANL, în oraşul Sovata, județul Mureș;

Hotărâre nr. 40/30.03.2023 – cu privire la aprobarea cumpărării directe a proprietății imobiliare - teren intravilan, situată în Sovata, județul Mureș;

Hotărâre nr. 41/30.03.2023 – cu privire la aprobarea cumpărării directe a proprietății imobiliare – casă rezidențială și teren intravilan, situată în Sovata, Str. Principală nr.56, județul Mureș;

Hotărâre nr. 42/30.03.2023 – cu privire la aprobarea organizării evenimentului „Concurs de alergare-Crosul primăverii 2023, ediția XXVII-a”;

Hotărâre nr. 43/30.03.2023 – cu privire la acceptarea donației Artistului Pictor Dl. Désy Károly, constând din operele de artă aflate în patrimoniul donatorului;

Hotărâre nr. 44/30.03.2023 – privind acordarea avizului Consiliului Local al oraşului Sovata pentru prestarea de servicii funerare de către I.I. Vultur Vasile;

Hotărâre nr. 45/30.03.2023 – cu privire la atestarea apartenenței la domeniul privat al oraşului Sovata, a unui teren situat în Oraşul Sovata, str. Praidului;

Hotărâre nr. 46/30.03.2023 – cu privire la aprobarea documentației topo-cadastrale de dezlipire a terenurilor înscrise în C.F. 54468-Sovata și C.F. 52118-Sovata, aparținând dome-

niului public al Oraşului Sovata și trecerea loturilor numărul 2, cu suprafețele de *** mp. și *** m.p din domeniul public, în domeniul privat;

Hotărâre nr. 47/30.03.2023 – rectificarea denumirii proprietarului înscris în C.F.52128-Sovata(nr. C.F. vechi: 4721), din STATUL ROMÂN, în ORAŞ SOVATA și modificarea adresei imobilului;

Hotărâre nr. 48/30.03.2023 – cu privire la aprobarea Acordului de Parteneriat nr.5828/29.03.2023 încheiat între ADR Centru (Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru) și UAT Oraş Sovata, pentru realizarea proiectului „Sprijin la nivelul Regiunii Centru pentru pregătirea de proiecte finanțate din perioada de programare 2021-2027 pe domeniile mobilitate urbană, regenerare urbană, centre de agrement/baze turistice (tabere școlare), infrastructură și servicii publice de turism, inclusiv obiectivele de patrimoniu cu potențial turistic și infrastructură rutieră de interes județean, inclusiv variante ocolitoare și/sau drumuri de legătură”;

Hotărâre nr. 49/30.03.2023 – cu privire la trecerea imobilelor înscrise în C.F. 50483-Sovata, C.F. 51503-Sovata și C.F. 52943-Sovata, din domeniul privat, în dome-

niul public al Oraşului Sovata;

Hotărâre nr. 50/30.03.2023 – cu privire la aprobarea Acordului de Parteneriat încheiat între UAT Oraş Sovata și Asociația de Dans Bekecs din Miercurea Nirajului;

Hotărâre nr. 51/30.03.2023 – cu privire la participarea Oraşului Sovata la Programul privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în transporturi, prin promovarea vehiculelor de transport rutier nepoluante din punct de vedere energetic (Rabla Plus);

Hotărâre nr. 52/30.03.2023 – cu privire la completarea H.C.L. nr.202/21.12.2022 privind stabilirea impozitelor și taxelor locale, pe anul 2023;

Hotărâre nr. 53/30.03.2023 – cu privire la modificarea și completarea HCL nr. 118/11.08.2022 privind aprobarea documentației de avizare a lucrărilor de intervenții, a indicatorilor tehnico-economici actualizați, a devizului general actualizat pentru obiectivul de investiții „Asfaltare rețea stradală în Oraşul Sovata, județul Mureș”, aprobat pentru finanțare prin Programul național de investiții „Anghel Saligny”, precum și a sumei reprezentând categoriile de cheltuieli finanțate de la bugetul local pentru realizarea obiectivului;

Tanuszoda épül Szovátán

2023. április 11-én, Bukarestben, a fejlesztési minisztérium képviselőjében, Cseke Attila - Fejlesztési, Közigazgatási és Köz-munkálatokért felelős miniszterrel, valamint az Országos Beruházási Társaság (CNI) képviselőjében, aláíródott a szovátai tanuszoda tervezésére és kivitelezésére vonatkozó finanszírozási szerződés.

A kivitelezés határideje 24 hónap. Továbbra is városunk fejlődése a legfontosabb cél!

A szovátai lakosok figyelmébe!

A tarlok, szárazfüvek, növényi maradványok égetése szigorúan csak a tűzvédelmi szabályok betartásával, a tűzveszélyes munka végzésére feljogosító engedély beszerzése és az Önkéntes Katasztrófavédelmi Szolgálat előzetes értesítése után történhet. Azokat a személyeket, akik nem tesznek eleget az 537/06.06.2007-es számú kormányhatározatban leírtaknak 2500 lejtől 5000 lejig terjedő pénzbírsággal büntetik. Felkérjük a tisztelt lakosokat, hogy tegyenek meg minden óvintézkedést a tüzesetek megfékezésére, amelyek súlyosan veszélyeztethetik a saját, a szomszédok háztartását, valamint súlyos károkat okozhatnak az erdőkben és legelőkön!

A tüzesetek lehetséges okai:

- a tarlok, legelők, kaszálók és száraz növényi maradványok égetés útján való tisztítása;
- a felügyelet nélkül hagyott nyílt tüzek, főleg éjszakai, illetve szeles időben;
- gyerekek tüzzel való játéka;
- a véletlenszerűen eldobott égő gyufa, égő cigarettavég;

Együttműködésüket köszönjük!

Kortárstalálkozót szerveznek

Kortárstalálkozót szervezünk a Szovátán született vagy ott élő 1972-'73-ban születettek részére részére, július 9-én, vasárnap. Jelentkezés, további információk a tundesnijders@xs4all.nl email címem, vagy 0740642690-es telefonszámon, továbbá kereshetnek bennünket a Facebook-on is, a csoport neve: Kortárstalálkozó 50 évesek Szováta 72/73.

Szovátai születésű képzőművésztől kapott nagyvonalú adományt a város

Désy Károly szovátai születési képzőművész harminc darab akvarell képet adományozott a helyi Önkormányzatnak szülővárosa iránti szeretete jeléül. Pipacsok, Pásztorfű, Téli-táj, Kincses Kolozsvár, többek között ezek az alkotások kerültek a Város tulajdonába.

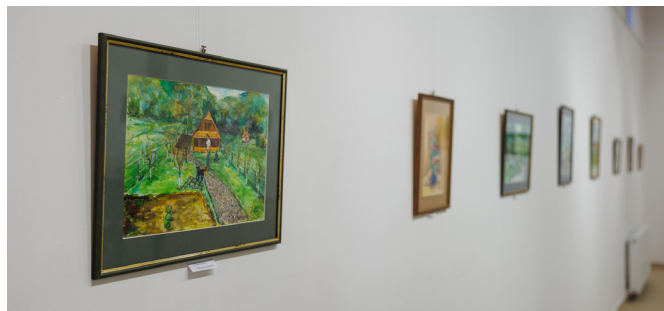

Szováta sok értékes képzőművészt adott Erdélynek és az egész világnak, innen indult Kuszto Endre, Bocskai Vince, Sánta Csaba, Kuti Dénes és Kuti Botond. Désy Károlyról talán kevesebbet tudunk, pedig ő is a fürdőváros szülötte. 1945-ben látta meg a napvilágot, elemi osztályos tanulmányait ötödik osztályos koráig itt végezte, majd Kuszto Endre képzőművész tanácsára a vásárhelyi képzőművészeti iskolába felvételizett sikeresen. Ekkor már sokat rajzolt, figyelte környezetét, a változó világot. Eredetileg festő akart lenni. Érettségét követően a helyi bútorgyárban kapott állást, közben pedig a fürdőtelepen plakátokat rajzolt. Egy évig dekorátorként dolgozott egy parketta-gyárban, majd felvételizett az akkori Ion Andreescu Intézetbe, és bejutott szobrászatra.

Élete során volt rajztanár, dolgozott ötvösműhelyben, időközben pedig kiköltözött Magyarországra egy jobb élet reményében, itt kezdetben a képzőművészeti alap kivitelező vállalatnál restaurálásokat végzett, stukkókat készített. Budapesten több alkalommal vett részt nagyobb munkálatokban Péterfy Lászlóval közösen, dolgozott a Wekerle-telepen látható Kós Károly-szobron. A nyolcvanas években Sárospatakon a színész Pécsi Sándor fejszobrához készített mészkőből másfél méteres alapzatot. Dobogókőn egy kettős keresztet csinált mészkőből, Nádasdy grófnak tölgyfából faragott egy emlékoszlopot. Egy másik nagyobb méretű munkája Kocsis Elóddal közösen az amerikai bankhoz készített relief műgyantából. A relief 4x3 méter nagyságú, a budai részen álló épület homlokzatán található. A szobrászattal párhuzamosan kitaróan fest. Elsősorban az akvarellt műveli, amely leginkább megfelel érzékeny lelkivilágának. Mint kiderült, ez nem egy könnyű műfaj, igényesen kell dolgozni, mert nincs lehetőség a javításra, ugyanis a színek, illetve a tónusok csak nedvesen kötődnek egymáshoz. Az akvarellre jellemző, hogy gyors munkatempót igényel, hogy a képfeület ne száradjon idő előtt. A papírt mindvégig nedvesen kell tartani, és munka közben szükség szerint adagolni a vizet. Ilyenformán éri el a művész, hogy a kép faktúráját határozott és lágyan egymásba omló színfoltok jellemezzék.

A jelenleg Budapesten és Kolozsváron kétlaki életet élő képzőművész egy nagyvonalú adomány keretében harminc darab akvarell képet ajándékozott Szovátának abban a reményben, hogy ezáltal egy örök emléket hagy maga után. A képeket a magyar konzulátuson készítette Kolozsváron a felesége emlékére, aki 2020-ban hunyt el. Hargitai táj, Sátoros cigányok, A farkas utcai református templom, Pipacsok, Pásztorfű, Téli-táj, Kincses Kolozsvár, többek között ezek az alkotások kerültek a Város tulajdonába. Désy Károlynak egyébként ötven évvel ezelőtt volt még egy kiállítása a fürdőtelepen a pályafutása elején, de érzelmileg ez sokkal mélyebb töltetű – vallotta be az alkotó, akinek munkái jelenleg is megtekinthetők a Géra utca 16-os szám alatt található Kuszto Endre Emlékház és Képzőművészeti Galériában. A városvezetés örömmel és halálával fogadta a felajánlást.

Demény Anett

Fotók: Ábrahám Szilárd

Iskola, iskola, ki a csoda jár oda?

Az óvodai gondtalan évek után az iskolakezdés nagy váltás a gyermek, ugyanakkor a szülők életében is. Az első hetek, hónapok, évek iskolai élménye nagymértékben meghatározza a gyermek további tanuláshoz, kötelességhez való viszonyulását, ez által személyiségének fejlődését is. Az első iskolai élményeket megelőzően pedig legalább ennyire fontos, hogy a gyermek olyan képességek birtokában kezdje az iskolát, amelyek elősegítik az új követelményekhez, elvárásokhoz való alkalmazkodást. A tanköteles életkor (6 év) betöltésén túl az iskolaérettséghez sokféle terület együttműködése, az egész személyiség többirányú fejlettsége szükséges. De lássuk, melyek azok a területek, amelyek kulcsfontosságúak az iskolaérettség megítélésének szempontjából.

Az iskolaérettség legkönnyebben észrevehető jelei a megfelelő testi fejlettség: kb. 120-130 cm magas, 20-22 kg, de az a fontos, hogy elég jó egészségi, fizikai állapotban van-e a gyermek ahhoz, hogy elviselje az iskola terheit. Az érettség jele az első alakváltozás, a fogváltás megindulása, a dominancia – jobb- és balkezesség kialakulása. Fontos, hogy a nagymozgások koordináltak legyenek, összerendezetlenségük az idegrendszer éretlenségére utalhatnak, ami a későbbi tanulási zavart jelezheti előre. Az olvasás-írás tanuláshoz fontos a finommozgás megfelelő szintű fejlettsége, a vállak, csukló, ujjak mozgékonyága és a végtagok egymástól független mozgatása; ugyanakkor a szem-kéz megfelelő koordinációja, térérzékelés, térben való tájékozódás, az iránykövetés képessége, valamint az alak, forma, nagyság felismerése, a lényeges információ kiszűrését szolgáló alak-háttér megkülönböztetése is.

A szándékos, tartós figyelem a tanulás alapfeltétele, hasonlóképpen a napi tennivalókban gyakorolt önállóság. A gyermeknek erre az időre képesnek kell lennie 10-15 perces koncentrációra, hiszen a könnyen elterelődő figyelem nehezíti, sőt meg is akadályozza az ismeretszerzést.

A tanulás eredményességének a jó beszédképesség is feltétele, hogy megfelelő hangképzéssel, tartalmi szempontból is értelmesen tudja kifejezni gondolatait, képes legyen a hallott beszéd megfelelő tempójú feldolgozására. A beszédhiba, a hiányos fogalmi rendszer az olvasástanuláshoz problémát okozhat, akadályozhatja a jó iskolai előmenetelt. A megfelelő fogalmi és problémamegoldó gondolkodás, az emlékezet, az alapvető számfogalom, több-kevesebb fogalom magabiztos használata szintén nélkülözhetetlen a tanuláshoz.

Fontos pszichológiai feltétel, hogy a gyerek képes-e a szabálykövető viselkedésre, kialakult-e már a szabálytudata. Szükséges, hogy tudjon alkalmazkodni, alakuljon ki a teljesítmény igénye, legyen jó kudarc és monotóniatűrő képessége. Itt már nemcsak az a fontos, hogy a gyermek érdeklődjön a feladat iránt, hanem az is, hogy akarja befejezni, végigcsinálni, érett feladattudattal, kitartással rendelkezzen.

Nem utolsó sorban, a gyermek megfelelő szociális képességei elengedhetetlenül fontosak az iskolakezdéshez. Bármilyen fejlett értelmi képességekkel rendelkezzen, ha a társakhoz, illetve felnőttekhez való kapcsolódás képessége nem megfelelő, a gyermek nem tudja jól érezni magát a közösségben, így tartós baráti kapcsolatok híján magányossá válhat, ami agresszióhoz, bohóckodó vagy depressziós magatartáshoz vezethet.

Az iskolakezdés legtöbb gyermek számára egy izgalmas, újdonságokkal teli kaland. Ha viszont egy gyermek úgy kezdi el az iskolát, hogy még nem érett erre, a sorozatos kudarcélmények nemcsak megnehezítik a beilleszkedését, de teljesen elvehetik a kedvét a tanulástól is. Ezért az iskolakezdés nagyon megfontolt döntést kér elsősorban a szülőtől, valamint azt, hogy gyermekünket elfogadjuk olyannak, amilyen, és meglássuk sajátosságainak az értékét. Ez önbizalmát erősíti, és bátrabbá teszi.

Előkészítő osztályba való beiratkozás a 2023-2024-es tanévre

Az iskolába való beiratkozás folyamatát a Tanügyminisztérium által megfogalmazott törvények és rendeletek szabályozzák. A romániai oktatásban tankötelesnek számít az a gyermek, aki folyó év augusztus 31-ig betölti a 6. életévét. Hogyha a gyermek szeptember 1. – december 31. között tölti be a 6. évet, a szülő előzetes pszichológiai felmérés és javaslat alapján kérheti a beiratást. Március 30-án az iskolák már közzétették az iskolához tartozó körzeteket és beiskolázási tervet, valamint az adott tanintézményben induló Előkészítő osztályok számát, április 3-án a beiratkozáshoz szükséges kérés formanyomtatványokat, április 4-én pedig az Előkészítő osztályok kialakításának sajátos kritériumait. Április 5-26. közötti időszakban történik az iskolaérettségi - fejlettségi szint felmérése azon gyerekek számára, akik az év végéig töltik be a 6. évet. Május 3-18. között zajlik a beiratkozáshoz szükséges kérések kitöltése a szülő/hivatalos gyám által, szükséges iratok leadása az iskolához, az adatok számítógépes rendszerbe való bevezetése, valamint a kérések szülők általi érvényesítése; május 23-29. között beiratkozás azok számára, akik más iskolai körzetbe kérik a gyerek beírását, a jóváhagyott helyek függvényében. Május 31-én kerül sor az első szakaszban beiskolázott gyerekek névsorának, valamint a fennmaradó szabad helyek közzétételére. Június 6-12. között történik a beiratkozás második szakasza azok számára, akik kimaradtak az első szakaszból. Az Előkészítő osztályok végleges névsorát június 15-én tudhatják meg a szülők. Beiratkozáshoz szükséges dokumentumok: a gyermek születési bizonyítványának másolata, szülők személyi igazolványainak másolata, orvosi igazolás-oltások igazolása, saját felelősségre írt nyilatkozat. Más körzetből való beiskolázás kéréséhez szükséges: hátrányosági besorolást megállapító orvosi igazolás, irat, amely igazolja, hogy a gyerek árva/gyermekotthonban nevelkedik, testvér van beiskolázva a kért tanintézménybe. Legyen élmény az iskolakezdés minden kis nebuló számára!

Iskola – másként – a SIL-ben

Egy évtizedes múltra tekint vissza az Iskola másként program bevezetése az óvodákba, iskolákba. Egyike azoknak a kevés, de időt kiálló reform „fogásoknak”, amelyek az oktató-nevelő tevékenységet non formálisabbá tehetik tanévente egy-egy hétre, élményszerűbbé, gyakorlatiasabbá a tanulás, ismeretek elsajátításának vagy képességek kialakításának folyamatát. A tananyag zsúfoltsága, a kimeneti vizsgák egységes jellege ugyanis, sajnos, nem mindig tudja lehetővé tenni ezt a fajta ismeretszerzést. Az utóbbi évtizedek sokféle – többé-kevésbé bevált – oktatási reform próbálkozásával szemben pontosan ennél fogva maradhatott meg a tanév szerkezetben, habár, a látszat ellenére jóval több szervezést, rákészülést, időt és munkát igényel a tanintézmények, pedagógusok részéről ahhoz, hogy hasznosak, érdekesek legyenek, a gyerekek-fiatalok és közösségek számára formáló jelleggel bírjanak ezek a napok.

Az S. Illyés Lajos Általános Iskola óvodásai és általános iskolás diákjai számára március 31. – április 6. közötti időszakban szerveződött az idejű Iskola másként program, amelynek során a gyerekek több területen gazdagíthatták ismereteiket, képességeiket, ez által fejlesztve személyiségük egy-egy szegmensét. A tematikusan összeállított napok keretében mindenki kaphatott magának tetsző területet, vagy éppen a megszervezett tevékenységek közvetlensége, élményszerűsége keltette fel érdeklődését valamelyik iránt.

A művészeti foglalkozások keretében a gyerekek interaktív hangszerbemutatót vettek részt, megismerkedve néhány különlegesebb húros, fúvós hangszerrel, amelyek kíséretében, életkoruknak megfelelő dalokat énekeltek. Rendhagyó irodalmi tevékenységként a diákok megtekintették a Petőfi 200 című színdarabot, a Szent József Gyermekotthon gyerekeinek előadásában. A magyar irodalmat, XIX. századi magyar történelmet, korabeli zenét, viseletet, táncokat, énekeket kiválóan ötvöző kis színdarabban a gyermekotthonban nevelkedő gyerekek kirukoltak osztálytársaik előtt a szabadidejükben betanult előadással, amely valóban nagy sikert aratott. Ugyancsak a művészetek napján került sor a szovátai származású Déry Károly akvarell kiállításának meglátogatására, a Kusztos Endre Képzőművészeti Galériában.

Az egészség témakörben is számos érdekes előadásra, tapasztalatszerzésre volt lehetőség: Kacsó Sándor fogorvos, valamint Csepán Emőke gyermekorvos és Donáth Juliánna bőrgyógyász az egészséges életmódról, betegségek megelőzéséről, problémák kezeléséről tartottak előadást, majd elsősegélynyújtást, különböző egyszerű vizsgálatok elvégzését tapasztalhatták meg a gyerekek a rohammentő szolgálat (SMURD) munkatársainak vezetésével. A rendőrségi és tűzoltósági tájékoztató, beöltözés, járművekbe való bekíváncsiskodás élményét sosem unják meg a gyerekek, főleg a kisebbek, nem volt ez másként most sem. De az egészség nap alkalmával sor kerülhetett az egészséges étrend megvitatására is ugyanúgy, mint gyümölcssláta készítésére, elfogyasztására. Nagy örömmel fogadták kicsik-nagyok a sportfoglalkozásokat is, amelyek által egyéni ügyességüket, valamint közösségi csapatmunkájukat is próbára tehetik. Az óvodások a cserkészek életébe is betekintést nyerhettek az óvodába „beköltözött” cserkészek játékos foglalkoztatásai által, míg a nagyobb osztályok fordított órákon vagy tanulmányi kiránduláson szereztek közös élményeket.

Fotók: Ábrahám Szilárd

Mivel a húsvétot megelőző Nagy héten zajlott az Iskola másként program, természetesen helyet, időt kaptak a húsvéti ünnepkörhöz kapcsolódó foglalkozások is: egyházi és népi szokások megismerése, különböző kézműves foglalkozások, mint: tojásfestés hagyományos és modernebb technikákkal – berzseléssel, írókázással, krepp papírral, zsírkrétával –, tojástartó, asztali- és ajtódíszek, virágdísz, pom-pom állatkák, illetve húsvéti üdvözlőlapp készítése. Az így elkészült sok szép alkotás, dísz egy részével családjaikat örvendeztethették meg a gyerekek, míg a többi díszekkel városunk fürdőtelepi parkjait és a Placcot díszítették fel, hogy a városlakók és turista vendégek számára ilyen módon is húsvéti hangulatot varázsoljanak, az akkor még hóba burkolózó téli tájba.

Köszönjük a meghívottaknak, hogy felkérésünknek eleget téve, közösen tartalmasabbá, élményszerűvé tehetjük ezt az hetet!

Kiss Enikő

„... eszményem egy olyan egyház, amelyik az önmaga erejére van utalva ...”

Egy tanulságos és érdekes előadás került megszervezésre 2023. március 9-én, a Szóvátai Református Egyház imatermében, melynek témája az erdélyi születésű Dr. Ravasz László Dunamelléki Református Egyházkerület püspökének élete, munkássága volt. A Püspök úr a töretlen hiten alapuló helytállásra és kitartásra példát mutató, történelmi jelentőségű személyiségeink egyike, aki Márton Áronhoz és Mindszenty Józsefhez hasonlóan, az elnyomó fasiszta és kommunista rendszerek idején élt, dolgozott, és mutatott példát, lelkészek generációinak nyújtott és nyújt még ma is inspirációt.

Az előadást Ravasz László életének két egymáshoz közeli: 2023-ban születésének 140., 2021-ben püspökké avatásának 100. éves évfordulója tette időszerűvé. A neves püspök életéről, munkásságáról, családjának történetéről rokona, pontosabban apai nagyapjának ükunokája, Mester Zoltán, a Bernády Közművelődési Egylet elnöke tartott előadást. Annak hitelessége a személyes találkozásokon, a családi és hivatalos levelezéseken alapult, érdekességét, színességét a családi legendárium és a még ma is ismert közkinccs-anekdóták, kiemelkedő fontosságát pedig a Püspök úr, ma talán még érvényesebb gondolatai és tanításainak mai aktualitásai adták. Személyes és szakmai életútját karakteresen határozta meg nemzetünk XIX. századvégi és a XX. század első felének történelme, tragédiái, a többrendbeli talpra állása és állítása érdekében tett nemzeti és egyéni erőfeszítések.

Néhány rövid életrajzi adat: született Bánffyhyunadon 1882-ben, az iskolát szülővárosában, a kollégiumot Székelyudvarhelyen, a teológiát Kolozsváron végezte, egyetemi előadásokat hallgatott Berlinben. Volt egyetemi lapszerkesztő, püspöki titkár, a

regáti misszió vezető lelkésze, segédlelkész szülővárosában.

Szerzett magántanári képesítést, tanár volt Kolozsvári Teológiai Akadémián, missziós munkát végzett a kolozsvári hadikórházban, a Magyar Tudományos Akadémia tagja és másodelnöke. 1918-ban az Erdélyi református egyházkerület főjegyzőjévé választották, majd 1921 őszén püspökké a Dunamelléki Egyházkerületben. Ettől kezdve Budapesten élt, de irodalmi munkásságával továbbra is számtalan szállal kötődött Erdélyhez. Cikkei jelentek meg az Ellenzékben, Kálvinista Világban, rendszeres munkatársa volt a Református Szemlének, 1918-'21 között főszerkesztője a Protestáns Szemle, Egyetemi Lapok, Református Szemle és Az Út című lapoknak, protestáns mozgalmak és szövetségek alapítója, számos irodalmi és kulturális szervezet tagja volt, munkásságát több külföldi egyetem is díszdoktori címmel ismerte el.

Püspöki munkásságát jellemzi a folyamatos fejlesztés, építés és a folyamatos küzdelem: a református egyház önállóságáért, a belső lelki megújulásért, a bel-misszióért, a zsidódeportálások ellen, a nyilas-fasiszta és a kommunista rendszerek elnyomásai, retorziói ellen. 1808-ban nősült, felesége Bartók Margit, négy lányuk és egy fiuk született, egy családi érdekesség: az '50-es évek folyamán valamennyi veje politikai fogoly, vádlott vagy elítélt volt.

A szervezők, az Egylet és a Református Egyház nevében is köszönjük az érdeklődők részvételét, örömeinkre szolgál, hogy mindenkinek adhatott az előadás valami újat: szakmai tudást, plusz információt vagy személyes élményt. Köszönet Mester Zoltánnak a kutató, összegző munkába fektetett erőfeszítésért, a tartalmas előadásért.

Kiss János

Emlék-idéző séta a Csillagösvényen

A Csillagösvény, mint jelképes út fontos helyet foglal el népi és nemzeti jelképrendszerünkben, szellemi értéktárunkban. Mély értelmű címválasztása ez Székely Ferenc interjú kötetének, a 2022-ben, a százhalombattai Üveghegy Kiadó gondozásában megjelent, a Református Egyház Imatermében, 2023. március 17-én bemutatott könyvnek. Címéhez méltón tíz csillagösvényt tár elénk, tíz példaértékű életutat mutat be. Köztünk élő, akár személyes ismerősünk szakmai és emberi teljesítményét, alkotói, nevelő munkásságának összegzését tárja elénk. Egyenként, sajátos és egyedi módon mesélnek önmagukról, szakmájukról, hivatásukról, alkotói, nevelői munkásságukról. Az olvasó előtt megelevenedik tíz gyermekkor, tanulmányi előmenetel, az élet-, a hivatás- és az öntudat kialakulásának érdekes és példaértékű folyamata, útja, ösvénye. Ahány interjúalany, annyi egyéniség és életút, de egyvalami közös körvonalazódik mindannyiuk mondandójában, még ha más formában és különböző módon is: a közösség iránti tenni akarás és nevelő, jobbitó, művelő munka átszűrődik mind a tíz interjúból. Kihangsúlyozva vagy kimondatlanul, a ma ifjúságához közvetlenül szólnak azok, akik szakmájuknak kiválóságaként többszörösen is bizonyítottak már. Két szóvátai lakos – id. Fekete Árpád és Németh János, de városunkhoz és a Sóvidékhez kötődő vagy ott élő személyiségek is szerepelnek benne. Jó szívvel, bátran ajánlom minden korosztálynak az interjúkötet olvasását, a benne leírtak megszívlelését.

Kiss János

Óvónők a XIII. kerületben

2023. március 21 - 24. között három óvónőnek adatott meg az a lehetőség, hogy részt vehettünk Budapest XIII. kerület testvérvárosi meghívására a minden évben megszervezendő Óvodanapokon, valamint a XVII. Óvodapedagógiai Konferencián, ahová minden évben szeretettel várják a testvérvárosokból érkező óvónőket, a határon túli intézmények és szakmai szervezetek, pl. az RMPSZ delegációit.

A sok élmény közül nem is tudom, melyikkel kezdhetném, hiszen az a pár nap, amit a XIII. Kerületben tölthettünk, az mind szakmailag, mind pedig emberileg nagyon megérintett bennünket. Izgalommal telve szerveztük a kiutazásunkat, izgalommal telve találgattuk, hogy vajon megtaláljuk-e a szállásunkat, izgalommal telve vártuk a konferencia napját, hiszen ez mindig így van, amikor valami új elé néz az ember.

Mondanom sem kell, hogy zökkenőmentes volt minden, hiszen a vendéglátóink mindenre gondoltak, alaposan megszervezték minden pillanatunkat, úgy, hogy nekünk nem maradt más, csak élvezni az ottlétet, átadni magunkat az élményeknek.

A minden évben megrendezésre kerülő konferencián a Philomela, óvónőkből álló kórus koncertje, valamint dr. Tóth József polgármester üdvözlője, és Erdélyi Nóra, a XIII. Kerület Egyesített Óvoda vezetőjének köszöntője után két értékes előadást hallhattunk. Dr. Gyurkó Szilvia gyermekjogi aktivista Érez-zük magunkat biztonságban gyermekvédelmi feladataink során, valamint Prof. Dr. Gyarmathy Éva A diagnózis nem segít - a zavarok kialakulásának megelőzése címmel tartott előadást. Mindkét előadás nagyon értékes volt számunkra, hiszen megoldásokat kínáltak minket – óvónőket – állandóan foglalkoztató kérdésekre. A Dr. Gyurkó Szilvia előadását illetően, mindenki saját szűrőjén keresztül vonta le a következtetéseket, hiszen különböznek a két országban érvényben levő gyermekjogi törvények, de mindenképpen egyetértettünk abban, hogy mindenhol lehet tenni valamit, ha ezzel kapcsolatos dolgokat tapasztalunk, sőt, nagyon fontos, hogy tegyünk valamit. A bemutatott konkrét esettanulmányok is rámutattak arra, hogy nem szabad elhanyagolni ezt a szegmenst, nagyon fontos része a nevelésnek, hiszen a gyermek jóléte a legfontosabb. A Prof. Dr. Gyarmathy Éva előadása pedig arra világított rá, hogy mi, óvónők mennyi mindent tehetünk bizonyos zavarok kialakulásának megelőzésében. Ha egy kulcsmondatot kellene kiválasztanom, ami legnagyobb hatással volt ránk ezen a konferencián az lenne, hogy „Kapcsolatainkban sérülünk, és kapcsolatainkban gyógyulunk.” – ezzel világítottak rá a kommunikáció, kapcsolattartás fontosságára, ami napjainkban eléggé háttérbe szorult. A konferenciát követően, ellátogattunk a Magyar Zene Házába, ahol különleges zenei tárlat mutatja be a zene történetének fontosabb állomásait, európai és magyar fókusszal. Az ősi ritmusoktól elindulva egészen a 21. századig, az élet körforgásán keresztül meséli el a zene jelentőségét, végighalad a legjelentősebb zenei fordulópontokon, és mindezt a technológia legújabb eszközeit felhasználva teszi, játékosan bevonva a látogatót, hogy új ismereteket nyújtson a zenéről. Páratlan élményben volt részünk, arra a csodára, amit ott láttunk nincsenek szavak. A konferencia estéjén közös vacsorára voltunk hivatalo-

sak, ahol a házigazdák nagy szeretettel vettek körül, alkalmunk adódott egy kis szakmai beszélgetésre, ismerkedésre.

Ottlétünk másik fénypontja a konferencia mellett, az óvodalátogatás volt. Nagyon vártuk ezt a pillanatot, hiszen itt tudunk igazán belelátni az ottani óvodai életbe, jó gyakorlatokat megismerni, egy kicsit hasonlítani is a mi oktatási rendszerünket az ottanival, megfigyelni a gyerekeket, valamint megerősödni bizonyos dolgokban. A Vizafogó Tagóvodába látogathattunk el ide, amely egy különleges felújított 8 csoportos óvoda. Gyönyörű csoportszobák, hatalmas felszerelt tornaterem, fejlesztőszobák, sószoba, hatalmas fődött terasz, jól felszerelt udvar, ideális „lakóhely” a legkisebbek számára - ez jellemzi az óvodát. Barátságos előterek, izléseken feldíszített falak, szép csoportszobák fogadtak. A gyerekek, akárcsak nálunk, aranyosak, kíváncsiak, lelkesek. Három csoportban zajlottak a foglalkozások, különböző módszerekkel. Érdeklődési körünknek megfelelően, választottuk ki, hogy ki melyik csoportba menjen, így részt vehettünk egy néphagyományt előtérbe helyező csoportban, valamint egy olyan csoportban, ahol okos eszközöket használnak a fejlesztésben. Az első csoportban 3 sajátos nevelési igényű gyereket integráltak, csodálatosan szép eredményeket érve el velük. Természetesen ehhez hozzájárulnak különböző, az óvoda alkalmazásában levő más szakemberek, fejlesztőpedagógus is.

Nagyon szép élményekkel tértünk haza, hálásak vagyunk mindenkinek, aki lehetővé tette számunkra ezt a tartalmas, szakmai élményekkel teli kiutazást. Köszönjük Szóváta Város Önkormányzatának, az S. Illyés Lajos Általános Iskolának, hogy fontosnak tartják az óvodai nevelést, annak szakmai fejlesztését, és lehetővé tették számunkra ezt a tanulmányutat. Köszönjük Budapest XIII. Kerületi vezetőjének, Dr. Tóth József polgármester úrnak és Holopné Schramek Kornélia alpolgármester asszonynak az évenkénti rendszeres meghívást.

Külön köszönetet mondunk Lőrincz Erikának a XIII. Kerület Polgármesteri Hivatalának nemzetközi és kommunikációs ügyintézőjének, aki a nap bármely pillanatában rendelkezésünkre állt, és irányított, jó tanácsokkal látott el, meg egyszerűen régi jó barátként tekintett ránk. Köszönjük a XIII. Kerületi Egyesített Óvoda vezetőjének, Erdélyi Nórának, valamint Hoffer Ivett vezető helyettesnek, a Vizafogó Óvoda vezetőjének, és sorolhatnám tovább, hiszen tudom, hogy egy ilyen rendezvény megszervezésében nagyon sokan közreműködtek. Megígértették velünk, hogy jövőre is ott leszünk, nagy szeretettel várnak. Igen, ha a körülmények engedik, akkor ott leszünk, a legnagyobb szeretettel...!

Bucur Kinga bölcsődei óvónő
László Judit óvónő
Fülöp Andrea óvónő

Bolyai emlékév

Az UNESCO a Magyar Nemzeti Bizottság javaslatára az idei évet Bolyai emlékévként nyilvánította: Bolyai János híres „temesvári levelének” 200. évfordulójára, a nem-euklideszi geometria felfedezésére emlékezve.

Bolyai János „temesvári levele” a matematikatörténet egyik legjelentősebb dokumentuma. A levélben Bolyai János édesapjának, a matematikus Bolyai Farkasnak írta meg, hogy megalkotta a nem-euklideszi geometria alapjait. A levél azért is fontos, mert tartalmazza az első precíz leírást a nem-euklideszi geometriáról. Bolyai János azonban nem publikálta felfedezéseit, mert attól tartott, hogy ellentmondásba ütközik az addig elfogadott geometriai rendszerrel. A „temesvári levél” végül csak 1832-ben került nyilvánosságra, amikor Bolyai Farkas úgy döntött, hogy közzéteszi fia felfedezéseit. A levél nagy hatást gyakorolt a matematikai közösségre, és elindította az új geometriai rendszer kutatását. A levél ma is nagy érdeklődést kelt a matematikusok és a matematikatörténészek körében.

„...semmiből egy új, más világot teremtettem...” – írta Bolyai János 1823. november 3-i levelében.

Bolyai János (1802-1860) szorosan kapcsolódik Erdélyhez, hiszen ő maga erdélyi magyar volt. Szülőhelye Marosvásárhely, így életének nagy részét Erdélyben töltötte. A kolozsvári kollégiumban és a marosvásárhelyi evangélikus líceumban tanult, majd a pozsonyi és bécsi egyetemeken volt hallgató, később hazatért Erdélybe. Temesvár (amely ma Románia területén található, de a 19. században még Magyarország része volt) jelentős matematikai központ volt abban az időszakban, itt élt és dolgozott Bolyai János is, ahol a felfedezéséhez vezető kutatásokat végezte. Főként a hiperbolikus geometria kidolgozásában játszott kiemelkedő szerepet, kidolgozta annak tételrendszerét és

alapjait. Emellett számos más területen dolgozott: nagy hatással volt a természettudományok fejlődésére is.

A nem-euklideszi geometria megalapozásában elért eredményei révén vált világhírűvé, azonban életében nem kapott elismerést munkájáért. Számos nehézséggel kellett szembenéznie, többek között az elszigeteltséggel, anyagi problémákkal és a tudományos közösség ellenállásával. Ráadásul apjával való kapcsolata is megromlott idővel, az apai-fiúi viszony helyett inkább munkatársi viszony alakult ki közöttük. A konfliktus hátterében számos tényező állt, többek között a matematikai kérdések megoldásával és a matematikai elméletek kidolgozásával kapcsolatos nézeteltérések, valamint érzelmi és személyes problémák. Bolyai Farkas és Bolyai János eltérő matematikai megközelítésekkel dolgoztak, és különböző megoldásokat találtak a hasonló problémákra. Bolyai Farkas hagyományos matematikai módszereket alkalmazott, míg fia az új geometriai rendszer kidolgozásához szükséges új módszereket fejlesztette. Értetlenül állt apja hagyományos matematikai módszerei előtt, míg Bolyai Farkas képtelen volt elfogadni fia újszerű megközelítéseit.

Az érzelmi és személyes problémák között pedig szerepelt az is, hogy Bolyai Farkas szigorúan nevelte fiát, és gyakran kritizálta munkáját, ami Bolyai János számára nehéz volt elviselni. Emellett az is problémát okozott, hogy Bolyai Farkas egyre inkább elutasította a fiának az ötleteit, és azt is megpróbálta megakadályozni, hogy azokat publikálja. A konfliktus azonban nem akadályozta meg Bolyai Farkas és Bolyai János munkáját. Bolyai János tovább dolgozott a nem-euklideszi geometria kidolgozásán, és számos fontos eredményt ért el, míg Bolyai Farkas más matematikai területeken folytatta a kutatását. Azonban ennek ellenére mindketten kiemelkedő eredményeket értek el a matematika területén, és hozzájárultak a tudomány fejlődéséhez.

Az euklideszi és a nem-euklideszi geometria közötti legfontosabb különbség az axiómák rendszere, azaz az alapvető geometriai igazságok rendszere. Az euklideszi geometria az a geometria, amely az ókori görög matematikus, Eukleidész által megalkotott axiómarendszeren alapul. Ebben a rendszerben az alapvető axiómák közé tartozik például az azonos pontok közötti távolság egyenlősége, az azonos egyenesek párhuzamossága, stb. Az euklideszi geometria alapvető tulajdonsága, hogy a térbeli alakzatok összeilleszthetők, forgathatók, tükrözhetőek, és a szög- és távolságmérés a hagyományos módon történik.

A nem-euklideszi geometriák azok a geometriák, amelyek nem követik az euklideszi axiómákat. Az egyik leghíresebb nem-euklideszi geometria a hiperbolikus geometria, amelynek axiómái következtében az alakzatok térbeli alakja eltér a hagyományos euklideszi alakoktól. Az egyenesek például a hiperbolikus geometriában görbék, és az alakzatoknak számos olyan tulajdonsága van, amelyek nem léteznek az euklideszi geometriában. A másik fontos nem-euklideszi geometria a szférikus geometria, amelynek axiómái az égitestek mozgását írják le.

Összességében az euklideszi és a nem-euklideszi geometriák közötti legfontosabb különbség az axiómák rendszere és ennek

következtében a térbeli alakzatok tulajdonságai. Az euklideszi geometria az általános iskolai matematika alapja, míg a nem-euklideszi geometriák számos területen, például a relativitáselméletben vagy a topológiában fontos szerepet játszanak.

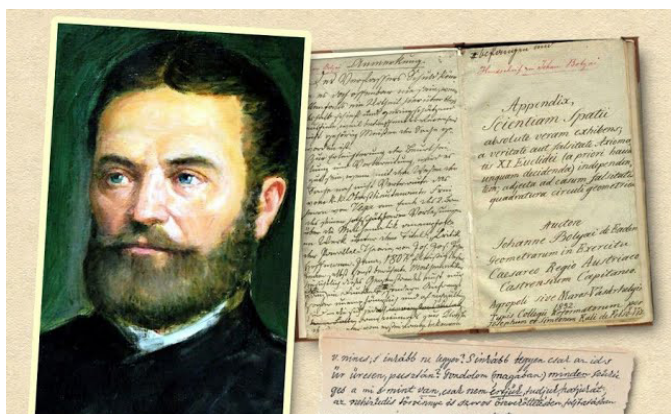
A nem-euklideszi geometria további fontos alkalmazási területei közé tartoznak a számítógép grafika, a kódolás elmélet és az információelmélet. Az utóbbiak különösen jelentősek a modern technológia szempontjából, mivel azok alkalmazásával hatékonyabbá és biztonságosabbá tehetők a kommunikációs rendszerek és az adatvédelem.

Az általuk felvetett lehetőségek rámutattak arra, hogy az észlelhető világunk tényleges természete messze többet lehet annál, amit az euklideszi geometria leír.

Érdekességek Bolyai Jánosról

- Bolyai János az első magyar tudós, aki egyetemi képzésben részesült. A bécsi egyetemen tanult matematikát, ahol többek között Carl Friedrich Gauss-szal is találkozott.
- Bolyai János nagy hatással volt a korai számítógépek fejlesztésére. A korabeli mechanikai számológépek számos korlátozását felismerte, és kidolgozta a mai számítógépek működéséhez hasonló, bináris rendszeren alapuló aritmetikai műveletek elméletét.
- Bolyai János egy különös találmánnyal is előállt: megalkotta a „Bolyai-egyenest”, amely egy olyan készülék, amely segítségével két pont távolságát mérhetjük a térben.
- Bolyai János rengeteget szenvedett mentális problémáktól, és élete utolsó éveit depresszióban töltötte. Bár a depresszió jelentősen befolyásolta életét, a tudományos munkásságát nem akadályozta meg.
- Bolyai János nem csak a matematikában, hanem a nyelvészetben is jártas volt. Nyelvészeti munkássága során a magyar nyelv számos jellemzőjét vizsgálta, és nagy hangsúlyt fektetett a nyelv és a gondolkodás közötti kapcsolatra.
- Bolyai János a magyar tudományos élet egyik alapítója, és a magyar matematikai közösség meghatározó alakja volt. Emellett sokat tett azért, hogy a matematika a magyar oktatási rendszerben is fontos szerepet kapjon.

Kelemen Irénke

Barkóscinege (*Panurus biarmicus*)

A nádasok madara. Testhossza 16-17 centiméter. Fejének teteje élénk kékesszürke, a hím arcának két oldalán nagy, fekete barkósáv „barkó” látható. A tojónak barna a feje és nincs „barkója”. Mindkét nemre jellemzőek a hosszú világosbarna farktollak. Párban szállnak, télen pedig kisebb-nagyobb csapatokban mozognak.

Európában szigetszerűen fordul elő, Közép-Ázsiában nagy, egybefüggő területen honos. Európának minden olyan területén él, ahol tóparti, folyóparti nádasok találhatóak. A nádszállakon ügyesen kapaszkodik, és ott keresi élelmét. Legközelebbi rokonai a kelet-ázsiai papagájcsőrű madarak között keresendők. Elég nehezen repül, miközben kissé legyező alakban kiterjeszti lépcsőzetes farkát. Talajlakó madárra utal futása és ahogyan kotor. A nádasban egyik lábával magához húzza a nádcsokrot, s kiszedi belőle a magvakat. A hím építi a fészket árnyékos, rejtett helyen, szorosan a víztükr fölé, néha gémelek fészkébe. Az ivadék gondozást mindketten végzik. Fémesen, ezüstösen csengő „csin, csin” vagy magas „szit, szit, zit” hívóhangja megkülönbözteti más, nádi énekesmadaraktól.

A fiatalok kirepülés után több ízben a fészkekben éjszákznak. Csapatos szállodogálás közben egymásra találnak a jövődöbéli párok. Felismerik egymást a hívó hangáryalatokról.

Márton Béla

Virágvasárnapi konfirmálás Szovátán: A közösség tagjaivá váltak a hitükről vallást tevő fiatalok

Minden kultúrában jellemző, hogy a felnövekvő ifjakat valamely beavatási szertartással fogadja nagykorú tagjaivá a közösség. A protestáns történelmi egyházakban ennek gyakorlata a konfirmáció. Sóvidék legtöbb településéhez hasonlóan Szovátán is az a szokás, hogy virágvasárnap tartják meg az egyházi eseményt a szülők, nagyszülők és rokonok jelenlétében. Idén egy kicsit más forgatókönyv szerint zajlott a program.

– Kijelentitek-e Isten és a gyülekezet színe előtt, hogy a keresztségben vállalt kötelezettséget hitetek megvallása által önként magatokra veszitek? Kijelentitek-e?

– Igen.

– Hiszitek-e, valljátok-e, hogy a Jézus Krisztus evangéliuma, Istennek hatalma minden hívőnek üdvösségére, hogy Jézus Krisztus az egyetlen közbenjáró Isten és emberek között, és hogy egyedül az Ő belé vetett hit által igazulunk meg ingyen, Istennek kegyelméből? Hiszitek-e, valljátok-e ezt?

– Hiszem és vallom.

– Ígértek-e, fogadjátok-e, hogy Jézus Krisztusnak igaz követői, református anyaszentegyházunk holtig hűséges, engedelmes és áldozatra kész hívei lesztek? Ígértek-e, fogadjátok-e mindezt?

– Ígérem és fogadom.

Ekképp tett fogadalmat hitéről tizenkilenc lány és tizenhat fiú a szovátai református templomban virágvasárnap, hogy a két-éves konfirmációi felkészítőt követően a közösség teljes jogú tagjává váljon, valamint, hogy elnyerje a felhatalmazást az úrvacsora vételére. A harmincöt fiatalból harminchárom a helyi

gyülekezet tagja, egy a sóváradihoz és egy a parajdihoz tartozik. A szülők, nagyszülők, rokonok és barátok mindeközben büszkén nézték hozzátartozóikat, hogy mennyire megnőttek, hiszen nem is olyan rég a keresztelő alkalmával álltak ugyanitt.

Az egyházi szertartás idén nem a megszokott menetrend szerint zajlott. A fogadalomtételt megelőző napon került sor a konfirmációra jelentkezett ifjak kikérdezésére egy nyílt presbiteri gyűlés keretében. Gilyén Levente tiszteletes úr előbb az általános ismeretekre volt kíváncsi, majd külön-külön is intézett kérdéseket az iskoláskorúakhoz. Mi életünkben és halálunkban egyetlen vigasztalásunk? Mit követel tőlünk az Isten törvénye? Milyen Közbenjárót és Megváltót kell keresnünk? Ilyen és ehhez hasonló kérdésekre adtak feleletet a konfirmálók, akik végig nagyon izgultak, hogy ne hogy valamit elfelejtsenek.

Szovátán többek között az is szokás, hogy a fogadalomtételt, illetve az első úrvacsoravételt családi körben megünneplik, így történt ez idén is, voltak, akik otthonaikban, szűkebb körben, mások étteremben, nagyobb baráti társasággal fogyasztottak el egy finom ebédet a különleges ünnepi alkalomra való tekintettel.

Demény Anett

Fotó: Fazakas Zsolt

„Magyar költők és zeneszerzők találkozója” – A magyar költészet napját ünnepeltük az Intermezzo Kamarakórossal

„A magyar költészet napját Magyarországon 1964 óta, április 11-én, József Attila születésnapján ünneplik. 1990 után a Kárpát-medence több magyarlakta régiójában bevezették, és megünnepelik minden évben.” Ezekkel a sorokkal nyitotta meg Fülöp Judit, az Intermezzo Kamarakórus vezetője és karnagya, a Szovátán megszerzett költésznapi ünnepséget. A rendezvényre április 11-én, délután hat órától került sor, a Polgármesteri Hivatal Dísztermében. A költésznapi emelkedett hangulatot és az ünnepi műsort a szovátai Intermezzo Kamarakórus biztosította.

A rendezvény sikerét megelőlegezte az előadás megkezdése előtt behordott jó néhány pótszék, várakozáson felüli létszámokban gyűltek össze az irodalmat és zenét kedvelő emberek együtt ünnepelni. Az esemény színvonalát emelte a teremben jelenlévő Németh János, akit a mi költőnknek érzek, valamint Dr. Makkai Gyöngyvér, akinek zeneszerzői és költői munkái közül is hallhattunk néhányat az este folyamán.

Az esemény koncepcióját performansz-szerű előadásmód jellemezte. A megzenésített verseket először szavalva hallhattuk a kórus tagjaitól, majd a zenés változattal örvendeztették meg a közönséget. A repertoárban kiemelt szerepet kapott Petőfi Sándor, akinek idén 200 éves évfordulóját ünnepeljük, összesen három versét hallhattuk szavalva, valamint zenés változatban is. Dr. Makkai Gyöngyvér versét a saját megzenésítésével együtt hallgathattuk meg, de más szerzők versei is elhangzottak az általa megzenésített formában. Németh János Medve-tó című versét ugyan megzenésített változat nélkül, de annál nagyobb örömmel hallgatta a közönség, hiszen már a cím is arra vezet, hogy magunkénak érezzük a teljes költeményt. Különleges volt az előadás közben a költőkről és zeneszerzőkről kivetített kép, személyesebbé tették a találkozást a művészekkel és műveikkel is. A teljes repertoár alább látható, minden elszavalt költeményt a megzenésített változata követett:

József Attila *Ne légy szeles* című versét Bárdos Lajos *Dolgozni csak pontosan* címmel zenésítette meg. Petőfi Sándor *Nemzeti dalának* Egressy Béni készített kottát. Petőfi Sándor *Vérmező* című költeményének részletét Halmos László *Szabadságért elhullt* címmel zenésítette meg. Áprily Lajos *Kiáltás* című művéhez Bajusz Pál komponált dallamot. Fazekas Mihály *Exsurge cor meum* című művéhez Kocsár Miklós írt zenét. Reményik Sándor *Akarom* című remekművét Dr. Szabó Szabolcs megzenésítésében hallhattuk a kamarakórustól. Dr. Makkai Gyöngyvér *A Csúcs közel* című művét a kórus közös szavalata után, a költő saját megzenésítésében is hallhattuk felcsendülni. Németh János *Medve-tó* című művét a kórus egy tagjának szavalata keltette életre. Ezt követően néhány népdalfeldolgozásra

Fotók: Fülöp Edmund

került sor: a *Kiöntött a Kis-Küküllőt*, Birtalan József feldolgozásában hallhattuk. Márkos Albert feldolgozásában az *Este későn* című népdalra is sor került. Végül Bárdos Lajos *Tréfás házassító* című feldolgozása zárta a népdalfeldolgozások csokrárt. A népdalátírásokat követte Petőfi Sándor *Feleségek felesége* című műve, Dr. Makkai Gyöngyvér megzenésítésében, majd Babits Mihály *Második élet* című verse a Várnai Ferenc által megkomponált zenével. A műsor Kodály Zoltán *Esti dalával* és egy hatalmas vastappsal ért véget, ám az estének itt nem volt vége: húsvét utáni fogadás várta a közönséget, tér volt adva a kérdéseknek a művészek és előadók felé, valamint az összemozgós koccintásoknak is helye volt a teremben.

Az esemény elején elhangzott köszöntőben Fülöp Judit, az Intermezzo Kamarakórus vezetője megemlítette, hogy nem először készült ünnepi műsorral a szovátai kamarakórus a költésznapi ünnepségre: jártak meghívottként Budapesten, és énekeltek a XIII. kerületben található József Attila szobor előtt, de itthon is többször tartottak Kedvenc vers címmel megemlékezéseket. Reméljük, hogy a következő években is számíthatunk a lelkes szervezésekre és előadásokra, nem csak a költészet napján, hanem más kulturális rendezvényen is, ahogyan számíthatunk a tagokra és hangjukra, már hosszú évek óta.

Szász Bernadett

Volt egyszer egy húsvéti vásár

„Nem is tudnánk elképzelni egy-egy neves ünnepünket vásár nélkül” – mondta egy kedves hölgy, aki minden évben részt vett a rendezvényen. Szováta Város Önkormányzata már több éve megszervezi vásárokban a húsvéti vásárt, mely évről-évre nagyobb és nagyobb népszerűségnek örvend.

Idén a borús időjárás sem tudta elijeszteni sem a negyvenegy árust, sem a több száz látogatót. Több irányból érkeztek termelők: voltak itt Nyárádszeredából, Székelyudvarhelyről, Marosvásárhelyről, sőt Sepsiszentgyörgyről is. Mindenki igyekezett a legjobb portékáját asztalra helyezni, nem csak enni-innivaló kapott helyet, rengeteg dekorációs elem is a vásár tárgyát képezte.

Több szempontból is hasznos „esemény” a húsvéti vásár, hiszen nem csak az ünnepi asztalra valókat lehet beszerezni, hanem a családok számára egy jó kikapcsolódási program lehet. Éppen azért, hogy a különlegesebb legyen a vásár, a Tücsökraj népi zenekar tagjai élőzenével szórakoztatták az arra látogatókat. L. Zsolt a feleségével látogatott ki a vásárra: „Szerintem nem csak a helyi termelőket lehet így támogatni, a vásárok a hagyományörzés egy formáját is képezik. Nincs senki rákötelezve arra, hogy vásároljon, nagyon sok értékes információt is össze lehet gyűjteni egy-egy vásár alatt”. Feleségét a kézműves termékek érdekelték: „Csak csodálni tudom azokat az embereket, akik ennyi erőt és munkát fektetnek a termékek elkészítésébe, naphosszat tudnám csodálni őket.”

Sikerült szót váltani több áruval is, volt, aki első alkalommal vett részt a szovátai vásárban, volt, aki már visszajáró. Nagy Erzsébet Búzaházáról érkezett hozzánk, ő mézeskalácsokat süt gyerekkora óta, 5 éve látogatja a környék vásárait, Szovátára viszont most érkezett először. Számára a legfontosabb a vásárlóktól kapott visszajelzés, termékeivel igyekszik úgy gyerekeket, mint a felnőtteket megcélolni, ezért különböző formájú és mintájú mézeskalácsokat kínál. Papp Enikő Pálpatakán készíti termékeit. Fa dekorációs elemekkel és különböző süteményekkel várta az arra látogatókat. Elmondása szerint örül annak, hogy a vásárlókat érdekli, hogy mi miből készül, illetve az elkészítési folyamat is. Többet járnak ők vásárokbá, de elmondásuk szerint, még mindig gyerekcipőben járnak ezen a téren.

Úgy az árusok, mind az arra látogatók fontosnak tartják az ilyen jellegű események megrendezését. Tökéletes lehetőség az árusoknak egy eszmecsere, a vásárlóknak pedig ötletgyűjtésre, szórakozásra.

Jakab Arnold

Fotók: Ábrahám Szilárd

Vizsgáltak a sasok

A Szovátai Sport Klub Egyesület Taekwondo W.T. szakosztálya márciusban színes övvizsgát tartott, 32 sportoló vizsgázott sikeresen. Vizsgát tartunk minden félévben, és így felmérjük a sportolóink tudását, fejlődését. A színes övvizsga a következő próbákból állt: bázis technikák, amelyek magukba foglalják a következőket: ütés, csapás, rúgás, esés, ugrás akadály fölött, deszkatörés és alapönvédelem. Vizsgáztatók: Máté Miklós 5 danos vezető edző, Kiss István 3 danos oktató, Máté Botond 1 danos segédoktató. Köszönöm a szülők hozzáállását, bizalmát és Szováta Város Önkormányzatának támogatását. Hála a Jó Istennek!

Máté Botond

27. Tavaszi futóverseny Szovátán

A Szovátai Hegyimentő Egyesület és Szováta Város Önkormányzata, Maros Megye Sport Felügyelőségével együttműködve 27. alkalommal szervezi meg kisvárosunk nagy múltú eseményét április 29-én, a tavaszi futóversenyt.

Városunk első futóversenye az 1991-es években lett először megszervezve a véres márciusi események emlékére. Az akkori versenytáv - elmondások szerint - 15 kilométer hosszúságú volt, amely az évek során sokat változott hosszúságban és útvonal szempontjából is. A mostani időkre viszont a táv 4 kilométeres hosszra csökkent le. Ehhez viszonyítva a múltbeli távok jóval nagyobbak és embert próbálóbbak voltak, mint a mostani, azonban népszerűsége továbbra is megmaradt és mondhatni, éves hagyománnyá vált. Hagyományos megszervezése a Szovátai Hegyimentő Egyesület és Szováta Város Önkormányzata közös munkájának köszönhető, azonban fontos megemlíteni a Maros Megye Sport Felügyelőségének elkötelezett segítőkészségét is, akik szoros együttműködéssel segítik az esemény lebonyolítását.

A beiratkozáshoz szükséges minden résztvevőnek orvosi igazolás és személyi igazolvány felmutatása, ez alapján történik a versenyzők regisztrálása. A beiratkozás a már megszokottnak tekinthető helyen történik a Medve-tó teraszán, 8:30 és 10:30 óra között, közvetlenül a 11 órakor kezdődő rajt előtt. A szervezők nagyon fontos dolognak tartják a korosztályok szerinti rangsorolást, amely évek óta szintén bevált. Ez annyit tesz, hogy a helyezéseket korcsoportok és nemek szerint külön-külön állapítják meg. A díjazás során az első 6 helyezett oklevélben, a dobogósok pedig díjkiosztásban részesülnek. Ahhoz, hogy kicsit sportszakmai szempontból is sikerüljön feltérképezni, hogy pontosan miből is áll egy nagyobb táv lefutása, Fazakas Báborka volt segítségünkre, aki néhány hasznos tanáccsal is ellátott bennünket, amit érdemes lehet átgondolni, akár alkalmazni.

Báborka a kislánya születése után, azaz 9 éve kezdett el a futással komolyabban foglalkozni, és az élete részének tekinteni azt. Mivel sportiskolában végzett és testnevelés tanár is, ezért - elmondása szerint - megvolt az alapja ahhoz, hogy hozzákezdjen, és sikereket érjen el. A motivációja annyira erős volt, hogy a kislánya születése után csaknem fél évvel már részt is vett egy futóversenyen, ahol azonnal második helyezést ért el, amely még eltökéltebb tette a folytatásra. Viszont fontosnak tartotta kiemelni azt, hogy 10 kilométeres táv alatt soha nem fut még edzés alkalmával sem, mert a teste annyira hozzá szokott a nagyobb távokhoz,

hogy alacsony távon nem tud kiteljesedni és fejlődni. Az edzés nagyon fontos egy futó életében, de akik versenyre készülnek, azoknak is ajánlott elgondolkodni azon, hogyan is kell egy komolyabb távra készülni annak érdekében, hogy a sportoló ne érezze kényelmetlenül magát a versenyen való részvételkor. Ezzel kapcsolatosan megkérdeztük Báborkától az ő edzéstervét, amelynek hallatán egy nagyon komoly és mindennapos kemény munka mögé tekinthetünk be. Elmondása szerint napi minimum két edzése van, amely alpjáraton egy bizonyos táv lefutását jelenti, a másik pedig egy gyalogló túra. Ezek mellett gyakran beiktatja a kondíciófejlesztő edzéseket, amelyeket kiemelten fontosnak tart az erő megőrzése és fejlesztése érdekében. Azt hihetnénk, hogy ez már túl sok egy ember számára, de ezek mellett még a biciklizést is gyakran hozzákapcsolja az edzéseihez, amely egyáltalán nem elhanyagolható, ha valaki a maraton futás mellett teszi le a voksát. Jelen pillanatban havi egy maraton távot fut le, amelyre szigorú edzésterv és mindennapos kintartás nélkül nem tudna felkészülni. Véleménye szerint a mulasztás meglátszana a teljesítményen, és csak távolabb sodorná az embert a kitűzött céltől. Azonban a szigorú edzésterv mellett szükségesnek tartja a megfelelő regenerálódást is, amelynek személyre szabottan kell történnie annak függvényében, hogy valaki hogyan tudja beosztani az idejét a hétköznapi dolgai mellett.

A szovátai futóversennyel kapcsolatosan a pálya karakterisztikájáról elmondta, hogy a rövid távjához képest a pályának van nehézsége, mivel az elején rögtön lejtőn kell lefutni, ezt követően pedig kevés egyenes útszakasz után felfelé venni az irányt. A feladat nehézsége attól is függ, hogy ki milyen taktikát választ majd. Kezdetben evidencia, hogy a dombon lefele kell futni, azonban, ha itt minden erejével azon lesz valaki, hogy előre törjön, akkor az később a dombon felfelé történő szaladáskor erővesztéssel járhat, és ez kihathat az eredményre. Okosan kihasználva és beosztva az erőt - véleménye szerint - hatékony eredményt lehet elérni, ha az ereje java részét a felfelé futásnál alkalmazza, mert többet nyerhet vele ott, mint a verseny első szakaszában.

Végezetül arról kérdeztük egyfajta útmutatásképpen, hogy milyen lényeges dolgokra kell figyelni, amikor valaki egy ilyen versenyen vesz részt. Báborka válaszában két fontos tényezőt emelt ki. Elsősorban a bemelegítést, ahol azt ajánlja azoknak, akik nem sportolnak, esetleg nincsenek edzésben, hogy az alapos bemelegítés és nyújtás után lassan kezdjen kocogni 10-15 perccel, mert az izmok így átmelegednek és kevesebb az esély arra, hogy egy csúnya ficam vagy húzódás megtörténjen. Másodsorban pedig a cipő használatra tért ki: határozottan kiemelte, hogy a cipő szivacsstalpú legyen, és amennyiben lehet, olyant válasszunk, amely kifejezetten erre a célra készült. A tornacipők egy része alkalmatlan futásra. Szerinte nagyon fontos ezt észben tartani, mielőtt ilyen táv lefutására készül valaki. A továbbiakban az aszfalt lábra gyakorolt negatív hatására hívta fel a figyelmet, amely abban az esetben, ha nem szivacsstalpú cipőt használunk, lábfej és gyakran sarok problémákhoz vezethet, amely hosszú távon nagyon káros egészségünkre nézve.

Abban egyetértettünk, hogy bármit is csinálunk a hétköznapiakban, néha ki kell lépni a komfortzónából, és a saját egészségünk megőrzése érdekében, ha tehetjük, akkor sportoljunk, mozogjunk, mert ez hosszútávon megkönnyíti életünket és lelki békénk fenntartását egyaránt.

Kosztá Csaba

A munka ünnepe, kicsit másképp

A május 1-jei munkaszüneti nap egészen a brit ipari forradalomig nyúlik vissza. 1817-ben Robert Owen brit gyártulajdonos megfogalmazta a „nyolc óra munka, nyolc óra rekreáció, nyolc óra pihenés” (Eight hours labour, Eight hours recreation, Eight hours rest) jelmondatot.

A követeléseket sztrájkok és tüntetések követték, azonban sokáig eredménytelenül. A nyolcórás munkaidő bevezetéséért 1886. május 1-én Chicagóban szervezték a legnagyobb tüntetés, amely közel 350 ezer embert mozgósított, és emberi áldozatokkal is járt. Európában a változást az jelentette, hogy 1889. július 14-én, Párizsban megalakult a II. Internacionálé, amely a munkásosztály szervezeteinek nemzetközi egyesületét képviselte, és a chicagói történések kapcsán felbátorodva 1890. május 1-jén a nyolcórás munkaidőt követelték. A szocialista nézetek, és ennek köszönhetően a munkásmozgalmak térnyerésével egyre inkább bővültek a dolgozók jogai, ezáltal a munka ünnepe mozgalommá nőtte ki magát.

Napjainkban a munka ünnepe

Ma már hivatalos szabadnap a május 1-je, amelyet a lakosság előszeretettel tölt a természetben. Azonban a természet közelség magával von számos olyan szabályt, amelyet be kell tartanunk.

A Nyárad és Kis-Küküllő mentén 4 terület élvez Natura 2000 védettséget.

KÜKÜLLŐK DOMBSÁGA – NYÁRAD VÖLGYE madárvédelmi terület:

A békászó sas vagy a haris védelmére jelölték ki. Emellett az orchideák közé tartozó kosborok, a szibériai nőszirmom vagy a vadnarcisz is őshonosok ezen a vidéken.

KIS-KÜKÜLLŐ DOMBSÁG – BEKECS élőhelyvédelmi terület: az erdők védelmén kívül a térség különösen fontos a barnamedve európai populációjának megőrzésében, de a területen a szarvasbogár is megél.

KIS-KÜKÜLLŐ FOLYÓ élőhelyvédelmi terület: a Petényi márna és a homoki küllő halfaj élőhelyeként is szolgál, azonban tompa folyamkagyló vagy a nagy tűzlepke is megtalálható itt. A Kis-Küküllőt szegélyező égeres-füzes ártéri ligeterdő is ritkaságnak számít.

NAGY-KÜKÜLLŐ MENTI MOLYHOS TÖLGYESEK élőhelyvédelmi terület: ez egy nagyon megfogyatkozott élőhely típus. A molyhos tölgy eredeti élőhelyén ma már többnyire mezőgazdasági tevékenység folyik.

Romániában több mint 3300 növényfajból mindössze 34 élvez országos védettséget a 2007/57-es számú sürgősségi kormányrendelet alapján. A 33-as paragrafus szerint tilos a természetes élőhelyeiken előforduló növényfajok virágainak és terméseinek

leszedése, levágása, a tövek kiásása vagy tönkretétele, legyen szó bármelyik őshonos növényfajról. Emellett az Európai Unió irányelvi előírják, hogy további 47 növény- és 8 mohafaj is védett.

A csillagos narcisz, a királypáfrány, a közönséges jegenyefenyő, a hegyi árnik, a kikeleti hóvirág, a nagy ezerjófű, a havasi gyopár, az erdeifenyő, az erdélyi ibolya, a hamvas áfonya és a tőzegáfonya az ismertebb növények, amelyek nálunk is lépten-nyomon megtalálhatóak.

Próbáljon mindenki saját belátása alapján inkább összhangba kerülni a természettel, odafigyelni szépségére, ez azonban azt is maga után vonja, hogy meg kell őriznünk a környezetet úgy, ahogy van, hogy jövőre, vagy akár húsz év múlva is megtalálhatóak legyenek az őshonos fajok Szovátán is.

(Források: Milvus, Székelyhon, a 2007/57-es számú sürgősségi kormányrendelet)

Farkas Júlia

Felelős kiadó: Szováta Város Polgármesteri Hivatala, Fülöp László Zsolt polgármester
Lapszámunk munkatársai: Ábrahám Szilárd, Bucur Kinga, Demény Anett, Farkas Júlia,
Fazakas Zsolt, Fülöp Andrea, Fülöp Edmund, Kelemen Irénke, Kiss Enikő, Kiss János, Jakab
Arnold, Koszta Csaba, László Judit, Márton Béla, Máté Botond, Szász Bernadett.